

Høringsinnspill fra Syklisteforeningen – forslag til pilot om sykling på rødt lys i utvalgte kryss

Til Statens vegvesen

Syklistforeningen viser til høringsnotatet om forslag til endringer i skiltforskriften for å kunne gjennomføre ulike piloter.

Vi ønsker særlig å kommentere forslaget om nye underskilt for å kunne tillate pilotprosjektet om sykling til høyre og rett frem på rødt trafikksignal i utvalgte kryss i Oslo.

Syklistforeningen er svært positive til at det nå åpnes for å teste slike løsninger i Norge. Vi mener dette er et viktig og moderne tiltak som vil bidra til bedre fremkommelighet, økt komfort og en mer effektiv sykkelhverdag i byene, samtidig som det kan gi sikkerhetsgevinster når løsningene etableres riktig og i egnede kryss.

Vi registrerer at Statens vegvesen i høringsnotatet viser til erfaringer fra blant annet Nederland, Frankrike, Belgia, Danmark, Tyskland, Sveits og Østerrike, hvor tilsvarende ordninger allerede er tatt i bruk. Disse erfaringene er svært relevante. Flere europeiske sykkelorganisasjoner og fagmiljøer har over tid argumentert for at slike tiltak fungerer godt fordi de:

- forbedrer flyten for syklister
- reduserer unødvendige stopp
- gir syklister bedre plassering i krysset
- reduserer konflikter med motortrafikk, særlig tungtrafikk
- gjør sykling mer attraktivt som transportform

Vi mener det er særlig viktig å løfte frem at tiltaket ikke først og fremst handler om tidsbesparelse, men om en mer logisk og trygg trafikkavvikling for syklister. Mange kryss er i dag utformet slik at syklister må vente på rødt selv i situasjoner hvor det er svært liten eller ingen konflikthet. Dette oppleves ofte som lite intuitivt og bidrar til dårligere flyt og lavere opplevd kvalitet på sykkelinfrastrukturen.

Vi mener også at Vegvesenet gjør en god og grundig vurdering av trafiksikkerhet i høringsnotatet. Det er positivt at det understrekes at løsningen kun skal brukes i egnede kryss med gode siktforhold og tydelig utforming. Vi mener at krysset Østensjøveien/Eterveien, som er et av de tre pilotkryssene i Oslo, er et godt eksempel på et kryss hvor en slik løsning vil fungere godt.

Samtidig vil vi understreke betydningen av god kommunikasjon rundt piloten. Dette er et tiltak som lett kan misforstås dersom det ikke informeres tydelig og bredt. Mange

trafikanter vil kunne tro at syklister generelt får lov til å sykle på rødt lys, mens ordningen i realiteten kun gjelder spesifikke kryss med særskilt skilting.

Syklistforeningen vil derfor sterkt anbefale at Statens vegvesen og Oslo kommune gjennomfører en tydelig informasjonskampanje før oppstart av piloten. Denne bør forklare hvor ordningen gjelder, hvordan skiltingen fungerer, hvilke vikepliktsregler som gjelder, hvorfor tiltaket innføres og hvilke erfaringer som finnes fra andre europeiske land.

Det er også viktig at kommunikasjonen tydelig forklarer at dette er en pilot med mål om å samle kunnskap og erfaringer som kan legge grunnlag for en permanent ordning på sikt. God informasjon vil være avgjørende både for trafikksikkerheten og for den offentlige tilliten til tiltaket.

Når det gjelder selve skiltingen, mener vi de underskiltene må fremstå som enkle, intuitive og godt forståelige. De foreslåtte skiltene med teksten «unntatt» er etter vår mening ikke forståelige nok, spesielt for barn og unge under 18 år som ikke har gjennomgått trafikkopplæring, trafikalt grunnkurs o.l. Vi tror det alternative underskiltet med teksten «tillatt på rødt lys» er mer forståelig og vil føre til mindre misforståelser. I pilotperioden vil disse skiltene være ukjente for alle typer trafikanter og da er det viktig at budskapet er så presist, enkelt og forståelig som mulig, for syklister i alle aldre.

Vi støtter at man legger seg tett opp til skiltløsninger som allerede brukes i Danmark og andre europeiske land, men vi må huske på at dette er noe helt nytt i Norge og da må skiltet presisere også gjennom tekst at det er tillatt å sykle på rødt lys.

Vi vil samtidig oppfordre Vegvesenet til å evaluere både forståelse, etterlevelse og opplevd trygghet hos alle trafikantgrupper gjennom pilotperioden. Det vil være nyttig å undersøke:

- hvordan gående opplever løsningen
- hvordan bilister forstår skiltingen
- om tiltaket påvirker konfliktnivået i kryssene
- om løsningen bidrar til økt trygghetsfølelse blant syklister

Syklistforeningen mener dette er et viktig steg mot et mer moderne, fleksibelt og sykkelvennlig transportsystem i norske byer. Dersom piloten viser gode resultater, bør det legges til rette for at ordningen kan innføres permanent i flere norske byer og i flere typer kryss hvor forholdene ligger til rette for det.

Vi støtter derfor forslaget om å åpne for pilotering av sykling til høyre på rødt lys, og på sikt også sykling rett frem i utvalgte kryss.

Endringer knyttet til bruk av vegoppmerking for å separere gående og syklende på gang- og sykkelveg

Syklistforeningen er positive til at det arbeides videre med løsninger som tydeligere separerer gående og syklende på gang- og sykkelveger. God separering er viktig både for trafiksikkerhet, fremkommelighet og opplevd trygghet for alle trafikantgrupper.

Vi mener samtidig at hovedregelen bør være fysisk separasjon med avrundet kantstein der det bygges nye anlegg eller gjennomføres større oppgraderinger. Erfaring viser at fysisk separasjon gir tydeligere lesbarhet, bedre etterlevelse og færre konflikter enn løsninger som kun baserer seg på vegoppmerking.

Bruk av vegoppmerking som separasjon bør derfor primært benyttes der fysiske løsninger ikke er praktisk mulig, eksempelvis på bruer, i tunneler eller på smale strekninger med begrenset bredde.

Syklistforeningen er bekymret for at oppmerking alene kan bli valgt som en lettvin og rimelig løsning fremfor fysisk separasjon med kantstein. Trafiksikkerhet og god brukeropplevelse må alltid være hovedhensynet ved valg av løsning – ikke lavest mulig kostnad.

Vi er samtidig positive til tydeligere skiltløsninger som visualiserer at gående og syklende er separert, særlig løsninger hvor gående og syklende plasseres side om side på skiltet. Dette vil kunne bidra til bedre forståelse av arealdelingen og redusere konflikter mellom trafikantgruppene.

Med vennlig hilsen
Syklistforeningen